

Nazwa grupy zajęć:		PROFILAKTYKA, KOMPENSACJA I KOREKCJA W KAŻDYM WIEKU		ECTS:30
Wydział: Wychowania Fizycznego		Kierunek: Wychowanie fizyczne		
Nazwa jednostki prowadzącej moduł: Katedra Wychowania Fizycznego i Adaptowanej Aktywności Fizycznej			Rok/semestr: II i III/3,4,5,6	
Forma studiów: stacjonarne studia I stopnia		Profil kształcenia: Praktyczny		Status modułu: Obowiązkowy
Język modułu: Polski		Forma zajęć: Wykład/ćwiczenia		Wymiar zajęć [stacjonarne]: łącznie liczba godzin dla modułu 398
Koordinator modułu	dr hab. Anna Zwierzchowska, prof. AWF Katowice dr Barbara Rosolek			Sposób realizacji:
Wymagania wstępne	<p>Wiedza: student zna podstawy anatomii i biomedycznych uwarunkowań rozwoju dzieci, młodzieży i dorosłych.</p> <p>Umiejętności: student ma podstawowe umiejętności z zakresu metodyki wychowania fizycznego.</p> <p>Kompetencje społeczne: student ma świadomość posiadanej wiedzy i rozumie potrzebę jej uzupełniania</p>			Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Cele modułu	<p>Celem modułu jest wyposażenie studenta w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wiedzę biomedyczną z uwzględnieniem posturogenezy i ewolucji postawy ciała na każdym etapie ontogenezy, • wiedzę w zakresie etiologii i patomechaniki wad postawy, • wiedzę z zakresu defektologii i wewnętrznych mechanizmów kompensacyjnych, • umiejętność monitorowania i oceny składu, budowy i postawy ciała, • umiejętność planowania, organizowania i prowadzenia zadań profilaktycznych kompensacyjnych i korekcyjnych, • umiejętność doboru metod, form i środków dydaktycznych do prowadzenia działań profilaktycznych, kompensacyjnych i korekcyjnych w placówkach oświatowych i medycznych wobec osób w każdym wieku, • umiejętność monitorowania i oceny efektów swojej pracy, • umiejętność organizacji i zarządzania ośrodkiem gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej w ramach jednostek edukacyjnych, niekomercyjnych działających w obszarze ochrony zdrowia (medycyna pozytywna i profilaktyczna), • wiedzę i umiejętności z podstaw programowania treningu medycznego, • kompetencje w ramach zadań medycyny pozytywnej i profilaktycznej, • kompetencje do pracy z osobami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych na każdym etapie życia. 			

Kwalifikacje i kompetencje Absolwenta	<p>Moduł specjalności <i>"Profilaktyka, kompensacja i korekcja w każdym wieku"</i> zrealizowany w czasie studiów pierwszego stopnia Wychowanie Fizyczne uwzględnia zarówno cele jak i treści kształcenia, które stanowią podstawę do nadania kwalifikacji zawodowej: instruktor gimnastyki korekcyjnej kod - 342302 (Instruktor fitness i rekreacji ruchowej kod – 3423). Kwalifikacja ta pozwala na prowadzenie zajęć korekcyjnych w szkołach i przedszkolach, który to obowiązek przeprowadzenia takich zajęć wynika z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356 ze zm.). Ponadto, absolwent posiadający kwalifikacje i kompetencje ww. specjalności może współpracować przy wszelkiego rodzaju projektach unijnych, przy których wymagane jest wykazanie uprawnieniami zawodowymi instruktora rekreacji.</p> <p>Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach jako instytucja oświatowa nadaje uprawnienia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. 2018 poz. 227 ze zm.).</p> <p>Absolwent po ukończeniu specjalności <i>"Profilaktyka kompensacja i korekcja w każdym wieku"</i> będzie posiadał kompetencje i kwalifikacje do prowadzenia zajęć kompensacyjno-korekcyjnych w przedszkolach, szkołach, w związkach sportowych, ośrodkach sportu i rekreacji, ośrodkach kultury, różnego rodzaju klubach sportowych i rekreacyjnych, a także klubach komercyjnych z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi z uwzględnieniem ich specyficznych i specjalnych potrzeb edukacyjnych w gimnastyce profilaktycznej, kompensacyjnej i korekcji wad postawy (do II st. boczne skrzywienia kręgosłupa - 60st wg. skali Cobba, wady postawy w płaszczyźnie strzałkowej, wady stóp i kolan, dysharmonia rozwoju fizycznego i motorycznego).</p>
---------------------------------------	---

Kod efektu	Efekty uczenia się: Student	Odniesienie do efektów kierunkowych	Charakterystyki II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji	Odniesienie do standardów kształcenia nauczycieli
W zakresie wiedzy				
W01	Zna zasady skutecznego i efektywnego stymulowania rozwoju motorycznego osób w różnym wieku.	K_W07	P6S_WG	D.1/E.1.W2
W02	Zna podstawowe metody i techniki oceny stanu zdrowia fizycznego i motorycznego człowieka.	K_W08	P6S_WG	D.1/E.1.W14
W03	Zna psychologiczne podłoże procesu uczenia się, mechanizmy funkcjonowania sfery poznawczej, sposoby diagnozowania oraz sposoby stymulowania oraz potrafi zintegrować tę wiedzę z pedagogicznymi zasadami i metodami nauczania. Rozróżnia trudności w uczeniu się.	K_W11	P6S_WK	D.1/E.1.W1 D.1./E.1.W.11 C.W.4 C.W.5 B.1.W.1 B.1.W2 B.2.W6 B.2.W5 B.1.W4
W04	Zna zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia związane z aktywnością ruchową i wykonywaną pracą zawodową, działania zapobiegawcze.	K_W21	P6S_WK	B.3.W.3
W05	Zna możliwości stosowania ćwiczeń, środków dydaktycznych, rozwiązań organizacyjnych, form i metod w treningu medycznym i na zajęciach osób w różnym wieku, stosownie do celów, rozwoju psychofizycznego ćwiczących, warunków pracy.	K_W23	P6S_WK	D.1/E.1.W8 D.1/E.1.W5 D.1/E.1.W6 D.1./E.1.W9 D.1./E.1.W15
W06	Zna i rozumie rodzaje dokumentacji działalności kompensacyjno-korekcyjnej i treningu medycznego.	K_W26	P6S_WK	D.2./E.2.W.3
W07	Posiada elementarną znajomość funkcjonowania organizmu w spoczynku i w czasie wysiłku fizycznego.	K_W02	P6S_WG	C.W.7
W08	Posiada wiedzę na temat znaczenia aktywności fizycznej dla zachowania zdrowia	K_W15	P6S_WK	D.1/E.1.W2

W09	Zna podstawową terminologię, systematykę, charakterystykę szczegółową i metodykę nauczania podstawowych elementów technik z zakresu sportów indywidualnych.	K_W22	P6S_WK	
W zakresie umiejętności				
U01	Potrafi dostosować sposób komunikowania się do poziomu rozwoju psychicznego i społecznego jednostki i grupy.	K_U05	P6S_UK	B.1.U3 B.1.U4
U02	Potrafi przeprowadzić diagnozę w zakresie umożliwiającym ukierunkowanie działań kompensacyjno-korekcyjnych stosownie do potrzeb indywidualnych i grupowych.	K_U07	P6S_UW	D.1./E.1.U1 D.1./E.1.U3 B.3.U.1. B.3.U.2. B.3.U.3 B.3.U.4. B.3.U.6 D.2./E.2.U.3 B.2.U5. B.2.U6. B.2.U7. C.U.1
U03	Potrafi opracować i przeprowadzić jednostki treningu medycznego i lekcyjne zgodnie z zasadami nauczania-uczenia się i zasadami treningu sportowego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Potrafi analizować treści szczegółowe podstawy programowej.	K_U11	P6S_UO	D.1/E.1.U1 D.1/E.1.U7 D.2/E.2.U.2 D.1./E.1.U5 D.1./E.1.U9 C.U.6 B.2.U1 C.U.4
U04	Potrafi organizować bezpieczne zajęcia w różnych warunkach.	K_U15	P6S_UO	D.2./E.2.U.2
U05	Potrafi samodzielnie uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności z wykorzystaniem różnych nośników informacji.	K_U21	P6S_UW	
U06	Potrafi zaplanować proces edukacyjny i proces treningu medycznego oraz dobrać odpowiednie środki, rozwiązania organizacyjne i metody realizacji wytyczonych celów z uwzględnieniem etapu edukacji, potrzeb indywidualnych i warunków pracy.	K_U08	P6S_UO	D.1/E.1.U.7 D.1/E.1.U.1 D.1/E.1.U.11 D.1/E.1.U.8 D.1./E.1.U10 B.3.U.5 D.2./E.2.U.1 D.1./E.1.U.4 D.1./E.1.U.6 B.2.U1 B.2.U6 C.U.5 C.U.3 B.2.U6 C.U.4
U07	Potrafi zastosować podstawowe metody i techniki oceny budowy i postawy ciała oraz interpretować wyniki.	K_U06	P6S_UW	
U08	Potrafi zaplanować oraz dobrać odpowiednie środki i metody realizacji procesu kompensacji i korekcji wad postawy z uwzględnieniem wieku ćwiczących, potrzeb indywidualnych i warunków pracy	K_U10	P6S_UW	
U09	Potrafi posługiwać się środkami dydaktycznymi do zajęć ruchowych z różnych form aktywności ruchowej i dyscyplin sportu oraz wykorzystywać je w sposób konwencjonalny i niekonwencjonalny	K_U04	P6S_UO	D.1/E.1.U1 D.1/E.1.U7
U10	Potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem i aparaturą do oceny budowy i postawy ciała.	K_U03	P6S_UW	

U11	Potrafi analizować i identyfikować błędy w przeprowadzanych pomiarach i ocenach, prowadzonych zajęciach oraz dokonywać stosownych modyfikacji	K_U12	P6S_UO	D.2./E.2.U.1
W zakresie kompetencji społecznych				
K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, dokonuje samooceny własnych kompetencji.	K_K01	P6S_KK	D.1/E.1.K3 B.3.K.1 B.1.K.1
K02	Okazuje szacunek uczestnikom zajęć, jest przekonany, że najważniejsze jest ich dobro.	K_K05	P6S_KR	
K03	Rozumie konieczność prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_K06	P6S_KK	
K04	Jest przygotowany do adaptacji i działania w nowych warunkach i sytuacjach, potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny.	K_K11	P6S_KK	B.2.K3 B.2.K4
K05	Wykazuje dbałość o bezpieczeństwo osób uczestniczących w zajęciach sportowych i edukacyjnych, dba o zapewnienie bezpiecznych warunków pracy.	K_K15	P6S_UO	
K06	Jest odpowiedzialny za swoje działania i za zachowanie oraz zdrowie osób powierzonych jego opiece.	K_K08	P6S_UO	D.1./E.1.K6

Stosowane metody dydaktyczne

Metody podające (prezentacja, wykład); Met. dyskusji (dyskusja dydaktyczna, burza mózgów); Met. praktyczne (pokaz z objaśnieniem, ćwiczenia praktyczne, laboratoryjne, met. projektów), Met. aktywizujące (met. przypadków, sytuacyjna)

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów

Metody weryfikacji efektów kształcenia: pisemne prace zaliczeniowe, egzaminy, obserwacja studentów i ocena ich umiejętności praktycznych.

Kryteria oceny efektów kształcenia:

- 2,0 – student nie osiągnął wymaganych efektów kształcenia (punktacja poniżej 50 %)
- 3,0 – student osiągnął efekty kształcenia w stopniu dostatecznym (51 do 60 %)
- 3,5 – student osiągnął efekty kształcenia w stopniu dostatecznym plus (61 do 70 %)
- 4,0 – student osiągnął efekty kształcenia w stopniu dobrym (71 do 80 %)
- 4,5 – student osiągnął efekty kształcenia w stopniu dobrym plus (81 do 90 %)
- 5,0 – student osiągnął efekty kształcenia w stopniu bardzo dobrym (91 do 100 %)

Treści modułu kształcenia		Godziny
1	<p>Metodyka postępowania profilaktycznego i kompensacyjno-korekcyjnego (MPPKK)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trójtorowość postępowania kompensacyjno-korekcyjnego. 2. Profilaktyka i kompensacja w przedszkolu. 3. Profilaktyka i kompensacja w procesie wychowania fizycznego. Implementacja ćwiczeń kształtujących nawyk prawidłowej postawy ciała do lekcji wf. 4. Ćwiczenia specjalne w wadach kręgosłupa w płaszczyźnie strzałkowej u osób w każdym wieku. Pozycje wyjściowe do ćwiczeń. 5. Ćwiczenia specjalne w wadach kolan i stóp u osób w każdym wieku. Pozycje wyjściowe do ćwiczeń. 6. Rola oddechu w kompensacji i korekcji. Zastosowanie ćwiczeń oddechowych w kompensacji i korekcji. 7. Zasady profilaktyki i korekcji bocznych skrzywień kręgosłupa. Koncepcja ćwiczeń asymetrycznych. 8. Organizacja lekcji gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej – dobór metod, form środków dydaktycznych. 9. Aktywność fizyczna/sporty przeciwwskazane w wadach postawy. 	65

2	Biomedyczne podstawy profilaktyki, kompensacji i korekcji (Biom. podst. P,KiK) <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie - jego ocena i ochrona. Mierniki zdrowia. 2. Miejsce profilaktyki, kompensacji i korekcji w ochronie zdrowia. 3. Czynniki wpływu na rozwój struktury i funkcji - aspekty rozwoju człowieka w ontogenezie (ilościowe, jakościowe, energetyczno-informatyczne). 4. Ontogeneza i jej klasyfikacje. Charakterystyka poszczególnych okresów w ontogenezie. 5. Zmiany cech morfologicznych i proporcji ciała wraz z wiekiem - konstytucja i jej klasyfikacje. 6. Posturogeneza i ewolucja postawy ciała w ontogenezie. 7. Specyfika rozwoju somatycznego i motorycznego fazy ekspansji. 8. Metody kontroli oceny procesów wzrastania na każdym etapie ontogenezy. 9. Monitorowanie oceny budowy, składu i postawy ciała w procesie profilaktyki, kompensacji i korekcji. 10. Dymorfizm płciowy w profilaktyce, kompensacji i korekcji. 11. Defektologie w rozwoju somatycznym, przyczyny i rodzaje. 	26
3	Gry i zabawy ruchowe w profilaktyce, kompensacji i korekcji (GiZ. w P,KiK) <ol style="list-style-type: none"> 1. Gry i zabawy ruchowe stosowane w profilaktyce, kompensacji i korekcji wad postawy w płaszczyźnie strzałkowej, czołowej oraz w wadach kończyn dolnych - wskazania i przeciwwskazania. 2. Organizacja i zasady przeprowadzania gier i zabaw ruchowych w zajęciach gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej. 3. Kryteria doboru zabaw i gier w gimnastyce kompensacyjno-korekcyjnej. 4. Rola i znaczenie gier i zabaw ruchowych w profilaktyce, kompensacji i korekcji wad postawy w każdym wieku. 	26
4	Kinezylogia Edukacyjna w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Kinezol. Eduk. w P,KiK) <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy Kinezylogii Edukacyjnej w profilaktyce, kompensacji i korekcji. 2. Emocje jako fundament uczenia się w szkole i w domu - Koncepcja Paula Macleana 3. „Przerwy” relaksacyjne – dziesięć rad dla praktyków 4. Profil lateralizacji wg. koncepcji Kinezylogii Edukacyjnej P. Dennisona w profilaktyce, kompensacji i korekcji dzieci i dorosłych 5. Lateralne przewzorowanie – równoważenie ruchu całego ciała. 6. Równoważenie widzenia, słuchania, pisanie w profilaktyce, kompensacji i korekcji. 7. Trzy wymiary aktywności psychofizycznej – integracja pozioma i pionowa sukcesem w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. 	13
5	Podstawy treningu medycznego (Podst. TM) <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola wzorców ruchowych i łańcucha biodro-kolano-stopą w treningu medycznym, przykłady praktyczne 2. Stabilizacja głęboka jako fundament treningu medycznego - funkcja mięśni stabilizujących (core), rola posturalnych a ruchowych mięśni stabilizujących, mięśnie dna miednicy, postępowanie w treningu stabilizacyjnym sportowca 3. Hipo i hipermobilność w treningu medycznym - etiologia, charakterystyka, skutki dysfunkcji dla aparatu ruchu, testy diagnostyczne, metodyka pracy z dysfunkcją 4. Dyskopatia kręgosłupa w pracy trenera medycznego - etiologia, charakterystyka, skutki, postępowanie w pracy z podopiecznym z dysfunkcją w obrębie kręgosłupa lędźwiowego 5. Powieź w treningu - budowa i funkcje powięzi, ruch w ujęciu powięziowym, znaczenie i założenia treningu powięziowego 6. Trening medyczny w wybranych dysfunkcjach, urazach aparatu ruchu i chorobach metabolicznych - charakterystyka i postępowanie 7. Oddech w treningu - podstawy fizjologii oddechu, charakterystyka i funkcja mięśni oddechowych, wpływ oddechu na postawę ciała, oddech podczas ćwiczeń fizycznych 	26
6	Wady postawy (WP) <ol style="list-style-type: none"> 1. Postawa ciała i jej kształtowanie się w rozwoju filogenetycznym i ontogenetycznym człowieka. Czynniki cywilizacyjne i technologiczne wpływające na kształtowanie postawy ciała. 2. Postawa ciała w ujęciu holistycznym. 3. Zmiany napięcia mięśni w wadach postawy ciała, pojęcie dystonii mięśniowej. Zmiany ustawienia miednicy. 4. Ergonomia nauki i pracy. 5. Etiologia, charakterystyka i patomechanika wad postawy w płaszczyźnie strzałkowej (plecy: okrągłe, wklęsłe, okrągło-wklęsłe i płaskie). 6. Etiologia, charakterystyka i patomechanika wad kończyn dolnych: kolana i stopy. 7. Etiologia, charakterystyka i patomechanika wad postawy w płaszczyźnie czołowej (skoliozy i postawy skoliozyczne). 8. Promocja zdrowia i profilaktyka w odniesieniu do wad postawy ciała. 	39

7	<p>Diagnostyka wad postawy (Diagn. WP)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schemat badania ortopedycznego (z uwzględnieniem okresu ontogenetycznego, stylu życia, treningu sportowego, aktywności zawodowej, uwarunkowań środowiskowych). 2. Somatospokowe metody oceny postawy ciała (ocena postawy SZOP i punktowania Kasperczyka). 3. Ocena stanu ortopedycznego (pomiar obwodów, długościowe i orientacyjne kończyn, ocena gibkości kręgosłupa, ustawienia kręgosłupa i miednicy). 4. Diagnostyka wad postawy w płaszczyźnie strzałkowej (plecy: płaskie, okrągłe, wklęsłe i okrągło-wklęsłe). 5. Badanie kompleksu lędźwiowo-miedniczo-biodrowego. 6. Testy funkcjonalne. Metody czynnościowej oceny siłowej wytrzymałości mięśni posturalnych. 7. Diagnostyka kliniczna i radiologiczna - ocena bocznych skrzywień kręgosłupa. 8. Ocena ustawienia kończyn dolnych (kolana koślawe i szpotawe) i wysklepienia stóp (stopa płaska podłużnie i poprzecznie oraz stopa płasko-koślawe, szpotawa i wydrążona). Plantokonturogramy. 9. Znaczenie prowadzonej dokumentacji dla profilaktyki, kompensacji i korekcji wad postawy. 10. Komputerowe metody oceny postawy ciała. 11. Profilaktyka i wczesna diagnostyka błędów postawy. Samokontrola. 	39
8	<p>Fizjologiczne aspekty wad postawy (Fizjol. asp. WP)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola układu nerwowego w kontroli postawy ciała. 2. Mechanizmy fizjologiczne zarządzające postawą i równowagą ciała 3. Fizjologiczne podstawy ruchu korekcyjnego. 4. Fizjologiczne zasady treningu zdrowotnego. Fizjologiczne zasady treningu fizycznego dzieci, młodzieży i osób dorosłych 5. Aktywność ruchowa w procesie kształtowania postawy ciała. 	13
9	<p>Biomechanika wad postawy (Biomech. WP)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mechaniczne czynniki sprzyjające powstawaniu wad postawy. Właściwości mechaniczne tkanek organizmów żywych. Przeciężenia i jego rodzaje. 2. Kryteria prawidłowej postawy ciała w stanie swobodnym oraz podczas chodu. 3. Znaczenie obiektywizacji diagnostyki stanu organizmu. Rola wielowymiarowego opisu rzeczywistości. Modelowanie a rzeczywistość – wady i zalety. 4. Zastosowania wybranych metod pośrednich i bezpośrednich wyznaczania OSC od oceny wpływu dodatkowego obciążenia zewnętrznego na położenie OSC, stan obciążenia układu ruchu oraz pracę mięśni. 5. Zastosowanie stabilografii w ocenie sprawności działania układu równowagi i wpływu różnych zakłóceń na jego pracę. 6. Zastosowanie elektromiografii do oceny wpływu pozycji ciała na stan obciążenia czynnego aparatu ruchu w warunkach statycznych i dynamicznych 	13
10	<p>Profilaktyka, kompensacja i korekcja w dysharmonii morfofunkcjonalnej (P,KiK w dysh. morf.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej. 2. Uczeń z orzeczeniem o niepełnosprawności i /lub dysharmonią rozwoju w szkole masowej i specjalnej. 3. Oligofrenopedagogika – możliwości rozwojowe i kompensacyjne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. 4. Tyflopädagogika – możliwości rozwojowe i kompensacyjne osób z deficytem zmysłu wzroku (niewidomi, słabo widzący). 5. Surdopedagogika – możliwości rozwojowe i kompensacyjne osób z deficytem zmysłu słuchu (niesłyszący i słabosłyszący). 6. Metody komunikacji niewerbalnej wspomagające proces uczenia dzieci z zaburzeniami zmysłowo ruchowymi. 7. Kompensacja zmysłowa – efekty i konsekwencje w rozwoju fizycznym i motorycznym. 8. Mechanizmy kompensacji wewnętrznej w uszkodzeniach narządu ruchu. 9. Dziecko o specyficznych potrzebach edukacyjnych syndrom autyzmu, ADHD, 10. Otluszczenie, anoreksja, cukrzyca choroby cywilizacyjne - profilaktyka kompensacja i korekcja 11. Kinezyprofilaktyka – ćwiczenia specjalne w profilaktyce, kompensacji i korekcji - zasady i systematyka prowadzenia ćwiczeń 12. Projektowanie ćwiczeń specjalnych w kompensacji i korekcji w chorobach cywilizacyjnych (otłuszczenie, anoreksja, cukrzyca). 13. Implementacja korekcyjnych ćwiczeń specjalnych do lekcji wychowania fizycznego. 14. Wykorzystanie elementów metod pedagogiki specjalnej wspomagających proces uczenia ruchu (Metoda Ruchu Rozwijającego – Weronika Sherborne, Dobrego Startu, Montessorii, Knilów, Castillo Morales, Sala Doświadczeń Świata). 15. Stymulacja taktylna, propriocepcja w ćwiczeniach kompensacyjno-korekcyjnych 16. Elementy programowania treningu zdrowotnego - wykorzystanie w praktyce 	39

11	Management w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Management w P,KiK) <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy prawne organizacji ośrodków korekcyjnych. 2. Kwalifikacje i kompetencje zawodowe instruktorów zróżnicowane wiekiem i potrzebami klientów. 3. Wyposażenie ośrodków korekcyjnych dostosowane do potrzeb i oczekiwań klientów (dzieci, młodzież i dorośli). 4. Organizacja i zarządzanie ośrodkiem gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej w ramach jednostek edukacyjnych, niekomercyjnych działających w obszarze ochrony zdrowia (medycyna pozytywna i profilaktyczna). 	13
12	Praktyka semestr 5 (Profilaktyka, kompensacja i korekcja dzieci i młodzieży) Hospitacje, ocena i monitorowanie ewolucji budowy i postawy ciała, w placówkach oświatowych, jednostkach niepublicznych dla dzieci, młodzieży. Przygotowanie i prowadzenie lekcji wychowania fizycznego z elementami profilaktyki i kompensacji deficytów rozwojowych i/lub lekcji gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej.	30
13	Praktyka semestr 6 (Profilaktyka, kompensacja i korekcja osób dorosłych i starszych) Hospitacje, ocena i monitorowanie budowy i postawy ciała osób dorosłych i starszych. Prowadzenie zajęć gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej w publicznych i niepublicznych placówkach leczniczych dla osób dorosłych i starszych.	30
14	Pływanie w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Pływ. w P,KiK) <ol style="list-style-type: none"> 1. Gry i zabawy w adaptacji do środowiska wodnego. 2. Gry i zabawy oraz ćwiczenia oddechowe i elongacyjne w profilaktyce i kompensacji w każdym wieku. 3. Ćwiczenia korekcyjne przy brzegu basenu i na płytkiej wodzie dla osób w każdym wieku. Pozycje wyjściowe. 4. Pływackie ćwiczenia korekcyjne w wadach kręgosłupa w płaszczyźnie strzałkowej (plecy okrągłe, plecy wklęsłe, plecy okrągło-wklęsłe, plecy płaskie). 5. Pływackie ćwiczenia korekcyjne w wadach kończyn dolnych (kolana koślawe i szpotawe, płaskostopie). 6. Pływackie ćwiczenia korekcyjne w bocznych skrzywieniach kręgosłupa – ćwiczenia symetryczne i asymetryczne. 7. Prowadzenia jednostki lekcyjnej z pływania korekcyjnego wg przygotowanego konspektu. 	26

Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu

Warunkiem zaliczenia modułu jest opracowanie **port folio** z pracami wszystkich przedmiotów specjalności (zgodnie z wymaganiami koordynatorów przedmiotu) i zdanie egzaminu końcowego z treści wszystkich przedmiotów wchodzących w zakres modułu. Warunkiem zaliczenia poszczególnych zajęć modułowych jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%).

Nakład pracy studenta - Bilans punktów ECTS		Stacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
Udział w wykładach		134 godziny
Udział w ćwiczeniach		264 godziny
Samodzielna praca studenta:		
Przygotowanie do ćwiczeń		130 godzin
Przygotowanie portfolio (konspekty, prace zaliczeniowe, prezentacje)		130 godzin
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu, udział w egzaminie		130 godzin

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu

Metodyka postępowania korekcyjno-kompensacyjnego (Met. post. k-kor.)

- Kutzner-Kozińska M. (red.) Proces korygowania wad postawy. AWF, Warszawa 2001.
- Nowotny J. Ćwiczenia korekcyjne w systemie stacijnym. AWF, Katowice 2001.
- Romanowska A.: Wychowanie do postępowania korekcyjnego. Podręcznik dla studentów oraz nauczycieli wychowania fizycznego i gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej. Wyd. Korepetytor 2011.
- Zwierzchowska A., Gawlik K. Korektywa dzieci i młodzieży z dysfunkcjami wzroku lub słuchu. AWF, Katowice 2006.
- Owczarek S. Atlas ćwiczeń korekcyjnych. WSiP 2004.
- Trzezińska D.: Gimnastyka kompensacyjno- korekcyjna w przedszkolu. Zeszyty naukowo – metodyczne. AWF Warszawa 2005
- Zeyland-Malawka E. Ćwiczenia korekcyjne. AWF, Gdańsk 2009.

Biomedyczne podstawy profilaktyki, kompensacji i korekcji (Biom. podst. P,KiK)

- Jopkiewicz, Suliga E. Biologiczne podstawy rozwoju człowieka. WSP Kielce 1995.
- Malinowski: Norma biologiczna a rozwój somatyczny człowieka. IWZZ Warszawa 1990.
- Saulicz E. Zaburzenia przestrzennego ustawienia miednicy. Katowice: AWF, 2003
- Wolański N. Rozwój biologiczny człowieka. Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2005
- Zwierzchowska A., Gawlik K. Korektywa dzieci i młodzieży z dysfunkcjami wzroku lub słuchu. AWF Katowice 2006.
- Zwierzchowska A. Metody oceny rozwoju fizycznego i sprawności fizycznej W: Biomedyczne i pedagogiczne podstawy rozwoju i oceny dziecka specjalnych potrzeb edukacyjnych. pod red. Anny Zwierzchowskiej; Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach. - Katowice : Wydaw. AWF, 2015. S. 303-329
- Szopa E. Mleczko St. Żak: Podstawy antropomotoryki. Kraków 1999
- Zwierzchowska A, Bieńkowska K.I, Jurczak P. Motoryka artykulacyjna a status fizyczny i sprawność mięśni oddechowych dzieci z wadą wymowy / Logopedia. - Vol. 48, nr 1 (2019), s. 171-186

Gry i zabawy ruchowe w profilaktyce, kompensacji i korekcji (GiZ. w P,KiK)

- Bondarowicz M., Staniszewski T. Podstawy teorii i metodyki zabaw i gier ruchowych. AWF, Warszawa, 2000.
- Griesbeck J. Zabawy i gry dla grup. „Jedność”, Kielce, 1999.
- Januszewska K., Drażkiewicz E. Zabawy i gry ruchowe. AWF, Katowice, 1989.
- Kutzner-Kozińska M. Dbaj o prawidłową postawę ciała dziecka. WSiP, Warszawa, 1995.
- Kutzner-Kozińska M., Właźnik K. Gimnastyka korekcyjna dla dzieci 6-10 letnich. WSiP, Warszawa, 1988.
- Owczarek S., Bondarowicz M. Zabawy i gry ruchowe w gimnastyce korekcyjnej. WSiP, Warszawa, 2002.
- Romanowska A.. Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna. Konspekty zajęć. Wydawnictwo Korepetytor, Płock 2000.
- Sojka-Krawiec K. Gimnastyka dla seniora. Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, 2018.
- Trześniowski R. Zabawy i gry ruchowe. Sit., Warszawa, 1995.

Kinezylogia Edukacyjna w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Kinezol. Eduk. w P,KiK)

- Relaks w nauczaniu, Teml.H, WSiP Warszawa 1997.
- Praktyczne techniki antystresowe dla dzieci i młodzieży. Kulmatycki. L, Ćwiczenia relaksacyjne Promo-Lider, Warszawa 1995.
- Gimnastyka mózgu : program kinezylogii edukacyjnej dr. Paula E. Dennisona i Gail Dennison :zbiór ćwiczeń, Paul Dennison, Gail Dennison. – (Warszawa : Międzynarodowy Instytut NeuroKinezylogii Rozwoju Ruchowego i Integracji Odruchów), 2001.
- Kinezylogia dla dzieci, Ludwig Koneberg, Gabrielle Förder ; [tł. Joanna Wodzikowska]. - Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia, 2009.
- Kinezylogia edukacyjna - fenomen skuteczności, Hanna Nikodemka - Wrocław: Wydawnictwo Continuo, 2011.
- Kinezylogia edukacyjna dla dzieci : podstawowy podręcznik kinezylogii edukacyjnej dla rodziców i nauczycieli, Paul Dennison, Gail Dennison. - Warszawa : Międzynarodowy Instytut NeuroKinezylogii Rozwoju Ruchowego i Integracji Odruchów, 2003.
- Neuropedagogika, neuroedukacja i neurodydaktyka : fakty i mity, Małgorzata Chojak. - Wydanie pierwsze. - Warszawa : Difin, 2019.
- Radosna kinezylogia, Joanna Zwoleńska. - Warszawa : Kined, 2005.
- Twórcza kinezylogia w praktyce : propozycje dla każdego : praca zbiorowa (redakcja Joanna Zwoleńska). - Warszawa : Kined, 2004.
- Zmysłne ruchy, które doskonalą umysł : (podstawy kinezylogii edukacyjnej), Carla Hannaford, Polskie Stowarzyszenie Kinezyjologów : "Medyk", 1998.

Podstawy treningu medycznego (Podst. TM)

- Bogduk N., Burton K., Dolan P., Adams M. Biomechanika bólu kręgosłupa, DB Publishing, Warszawa 2010
- Haff G., Travis Triplett N. Essentials of Strength Training and Conditioning. Fourth edition. Champaign, IL, Human Kinetics, 2016
- Bahr R. The IOC manual of sports injuries: an illustrated guide to the management of injuries in physical activity. Chichester, West Sussex, UK; Wiley-Blackwell, 2012
- Gandhi Forouhi N., Wareham NJ, Epidemiology of diabetes, Medicine, Volume 38, Issue 1; 2010, Pages 602-606,ISSN 1357-3039

Wady postawy (WP)

- Kasperczyk T.: Wady postawy ciała, diagnostyka i leczenie. „Kasper” Kraków 1997.

- Dega W., Senger A. (red.): Ortopedia i rehabilitacja. PZWL, Warszawa 1996.
- Nowotny J., Saulicz E.: Niektóre zaburzenia statyki ciała i ich korekcja. AWF, Katowice 1993.
- Wilczyński J.: Korekcja wad postawy człowieka. Anthropos, 2001.
- Wilczyński J.: Boczne skrzywienie kręgosłupa. Wszechnica Świętokrzyska, Kielce 2001.
- Weiss M., Zembaty A. (red): Fizjoterapia. PZWL, Warszawa 1983.
- Śliwa W. (red): Powstawanie wad postawy ciała, ich ocena i postępowanie korekcyjne. Posmed, Wrocław 1993.
- Gawlik K., Zwierzchowska A.: Korektywa dzieci i młodzieży z dysfunkcjami wzroku lub słuchu. AWF Katowice, 2006.
- Kutzner – Kozińska M. (red): Proces korygowania wad postawy. AWF, Warszawa 2001.
- Krawański A.: Ontogenetyczny proces formowania się postawy ciała.

Diagnostyka wad postawy (Diagn. WP)

- Kasperczyk T.: Wady postawy ciała, diagnostyka i leczenie. „Kasper” Kraków 2002.
- Nowotny J., Saulicz E.: Niektóre zaburzenia statyki ciała i ich korekcja. AWF, Katowice 1993.
- Wilczyński J.: Korekcja wad postawy człowieka. Anthropos, 2001.
- Wilczyński J.: Boczne skrzywienie kręgosłupa. Wszechnica Świętokrzyska, Kielce 2001.
- Zeyland - Malawka E.: Badanie postawy ciała. AWF, Gdańsk 1997.
- Śliwa W. (red): Powstawanie wad postawy ciała, ich ocena i postępowanie korekcyjne. Posmed, Wrocław 1993.
- Kutzner – Kozińska M. (red): Proces korygowania wad postawy. AWF, Warszawa 2001.
- Krawański A.: Ontogenetyczny proces formowania się postawy ciała
- Bogdanowicz M. 1995. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Psychologia Wychowawcza, 3, 216-222.

Fizjologiczne aspekty wad postawy (Fizjol. asp. WP)

- Konturek S. Fizjologia człowieka. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2007

Biomechanika wad postawy (Biomech. WP)

- Bober T., Zawadzki J. Biomechanika układu ruchu człowieka, Wyd. BK Wrocław 2001.
- Błaszczak J. Biomechanika kliniczna, PZWL Warszawa 2004.
- Król H., W. Mynarski, Cechy ruchu – charakterystyka i możliwości parametryzacji. AWF Katowice, 2005
- Król H., Biomechaniczne aspekty ćwiczeń doskonalących technikę sportową. AWF Katowice, 2016

Profilaktyka, kompensacja i korekcja w dysharmonii morfofunkcjonalnej P,KiK w dysh. morf.)

- Gawlik K., Zwierzchowska A. 2004. Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. AWF, Katowice
- Gawlik K., Zwierzchowska A. 2004. Wychowanie fizyczne niewidomych i słabo widzących. AWF Katowice.
- Zwierzchowska A., Gawlik K. 2005 Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży niesłyszącej i słabo słyszącej. AWF Katowice.
- Zwierzchowska A. (red) 2015. Biomedyczne i pedagogiczne podstawy rozwoju i oceny dziecka specjalnych potrzeb edukacyjnych. AWF Katowice.

Management w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Management w P,KiK)

- Tuzinek S., Bieniaszeski T., Ratyńska A.: Podstawy teorii i metodyki gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej. Politechnika Radomska 2010.
- Kasperczyk T.: Metody oceny postawy ciała. AWF, Kraków 2000
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. ze zmianami w 2019 r. poz.465.
- Romanowska, A. Wychowanie do postępowania korekcyjnego. Płock 2011: Korepetytor.

Pływanie w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Pływ. w P,KiK):

- Cieślicka M., Śmiglewska M., Szark-Eckardt M. 2011. Korygowanie wad postawy ciała poprzez zabawy w wodzie, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW
- Cieślicka M., Napierała M., Sitkowski D. 2013. Zabawy i gry ruchowe nad wodą i w wodzie, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW.
- Iwanowski W. 1997. Pływanie korekcyjno-lecznicze w przypadkach bocznych skrzywień kręgosłupa. Wyd. Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego.
- Karpiński R., Karpińska M. 2011. Pływanie sportowe, korekcyjne, rekreacyjne. AWF, Katowice.
- Kołodziej J. (1989). Pływanie korekcyjne. Wyd. Skrypt. Nr 101, AWF, Kraków.
- Łubkowska W., Szark-Eckhard. Korygowanie postawy ciała poprzez pływanie i ćwiczenia w wodzie. Bydgoszcz 2015
- Ostrowski A. 2003. Zabawy i rekreacja w wodzie. WSiP, Warszawa.
- Owczarek S. 1999. Korekcja wad postawy, pływanie i ćwiczenia w wodzie. WSiP, Warszawa.
- Wilczyński J. 2006. Korekcja wad postawy człowieka. Wyd. Anthropos, Starachowice.
- Dybińska E. 2011. Uczenie się i nauczanie pływania. Zagadnienia wybrane. AWF, Kraków, 2011
- Gedl-Pieprzycza I., Kisielewska A., (2008). Ćwiczenia korekcyjne w wodzie w okresie wstępnej adaptacji. WF i Z, 7,58-65.
- Gedl-Pieprzycza I. (2004). Wpływ ćwiczeń korekcyjnych w wodzie na kształtowanie się wybranych parametrów układu oddechowego. Medycyna Sportowa, vol.20, supl. 1,150-155.
- Owczarek S., Bondarowicz M. (1998). Zabawy i gry ruchowe w gimnastyce korekcyjnej. WSiP, Warszawa.
- Stachura A., Płatek Ł. Pływanie w szkole podstawowej. AWF, Katowice, 2012
- Zajac I., Karpińska M., Orpel, Z., Kołodziej M. (2003). Ćwiczenia korekcyjne w wodzie. WF i Z,2,9-16.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki

- 30 godzin semestr 5 praktyka w zakresie profilaktyki, kompensacji i korekcji dzieci i młodzieży
- 30 godzin semestr 6 praktyka w zakresie profilaktyki, kompensacji i korekcji osób dorosłych i starszych

Forma oceny efektów kształcenia

Efekty kształcenia	Test	Praca pisemna (konspekt, projekt, dziennik praktyk, prezentacja)	Obserwacja (prezentacja ćwiczeń, prowadzenie lekcji)
W01	X	X	
W02	X	X	
W03	X	X	
W04	X	X	
W05	X	X	X
W06	X	X	
W07	X	X	
W08			X
W09		X	X
U01			X
U02		X	X
U03		X	X
U04		X	X
U05			X
U06		X	X
U07		X	X
U08		X	X
U09		X	X
U10			X
U11		X	X
K01			X
K02			X
K03			X
K04			X
K05			X
K06			X

Macierz efektów kształcenia dla modułu

Efekty kształcenia	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14
W01	X	X			X								X	
W02				X	X		X		X				X	
W03	X			X						X				
W04	X		X			X		X			X		X	
W05	X		X		X							X	X	X
W06	X						X			X	X	X		
W07	X	X			X	X		X	X				X	
W08														X
W09														X
U01	X		X	X			X			X		X	X	
U02		X		X	X		X	X					X	
U03												X	X	X
U04	X										X	X	X	
U05	X		X		X	X	X				X			
U06	X											X		
U07					X		X	X	X			X	X	
U08	X		X		X							X	X	
U09			X							X		X		X
U10							X		X			X		
U11														X
K01	X	X	X	X	X	X	X		X			X	X	X
K02	X			X	X		X					X	X	X
K03	X		X				X	X		X		X		
K04											X	X	X	
K05	X				X		X				X	X	X	
K06			X											X

P – przedmioty

P1 – Metodyka postępowania profilaktycznego, kompensacyjno-korekcyjnego (MPPKK)

P2 – Biomedyczne podstawy profilaktyki, kompensacji i korekcji (Biom. podst. P,KiK)

P3 – Gry i zabawy ruchowe w profilaktyce, kompensacji i korekcji (GiZ. w P,KiK)

P4 – Kinezylogia Edukacyjna w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Kinezyjol. Eduk. w P,KiK)

P5 – Podstawy treningu medycznego (Podst. TM)

P6 – Wady postawy (WP)

P7 – Diagnostyka wad postawy (Diagn. WP)

- P8 – Fizjologiczne aspekty wad postawy (Fizjol. asp. WP)
- P9 – Biomechanika wad postawy (Biomech. WP)
- P10 – Profilaktyka, kompensacja i korekcja w dysharmonii morfofunkcjonalnej (P,KiK w dysz. morf.)
- P11 – Management w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Management w P,KiK)
- P12 – Praktyka śródroczna semestr 5 (Profil. i komp. w WF)
- P13 – Praktyka śródroczna semestr 6 (Metodyka postępowania kompensacyjno-korekcyjnego)
- P14 – Pływanie w profilaktyce, kompensacji i korekcji (Pływ. w P,KiK)